

INLICHTINGEN
SAMENVATTING

(I.S.A.M.)

12/76

Afdeling: Inlichtingen en
Veiligheid.

's-Gravenhage, 21 december
Prins Clauslaan 8
Tfn 81 43 21

Nr. : AIV/0964/V-76

Aan:
Zie verzendlijst

INLICHTINGENSAMENVATTING
(ISAM 12/76)

Deze ISAM is een nationaal inlichtingendocument.
Behoudens voorafgaande toestemming van het Hoofd
van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van
de Luchtmachtstaf mag de inhoud niet

- a. ter inzage worden gegeven aan buitenlanders;
- b. ten overstaan van buitenlanders in discussie
worden gebracht;
- c. worden gekopieerd.

VERZENDLIJST (behorende bij Inlichtingsamenvatting nr. 12/76,
d.d. 21 december 1976.

<u>Aan:</u>	<u>Ex.nr.:</u>
Chef Staf (Luchtmacht) van de Inspecteur Generaal der Krijgsmacht	1 1)
Chef Defensiestaf t.a.v. Hoofd SIDS	2
C- CTL	3
C- Vlb Soesterberg	4
C- Vlb Leeuwarden	5
C- GPLV/Vlb Deelen	6
C- Vlb Volkel	7
C- Vlb Eindhoven	8
C- Vlb Twenthe	9
C- Vlb Gilze Rijen	10
C- 12GGW	11
C- 3GGW	12
C- 5GGW	13
C- CRC/MILATCC	14
C- LVM Groep	15
C- 1LK t.a.v. C- ASOC	16+17
C- CLO	18 t.e.m. 20
C- LIMOS	21
C- LETS)	22
C- KKSL)	
C- KLS tevens Vlb Ypenburg	23
Directeur Luchtmacht Stafschool	24
Lumat	25 1)
LuLaMarat	26 1)
LuLaMarat	27 1)
MaLumat	28 1)
Lumat	29 1)
LaLumat	30 1)
LaLumat	31 1)
Lulumat	32 1)
LaLuMarat	33 1)
LaLuMarat	34 1)
	35
<u>I.a.a.:</u>	
Voorzitter van het Comité Verenigde Inlichtingen- diensten Nederland	36
Hoofd MARID	37
Hoofd LAMID	38+39
Hoofd IDB t.a.v. Lu-Liaison Officier	40
DPKLu	41
DMKLu	42
HPMV d.t.v. CDS	43

	<u>Ex.nr.:</u>
NMR-Neth. SHAPE t.a.v. Maj [REDACTED]	44
NMR-Neth. AFCEAT t.a.v. Maj [REDACTED]	45
NAK-2ATAF t.a.v. Lt-Kol [REDACTED]	46
Neth. Support Unit AAFCE t.a.v. Lt-Kol [REDACTED]	47
C- 1LVG	48

Intern aan:

BDL - Plv.CLS - Sous-Chef Operatiën - Sous-Chef Plannen -	49
H- Afd.Ops Directie	} ter circulatie
H- Afd.Lu Bedr.Veiligheid	
H- Afd.Verbindingen	
H- Afd.Ops Behoeften	51
H- Afd.Plannen	52
DEB - SCFin - SCAut - SCOrg	53
H- Sectie Contra Inlichtingen	54
Archief Afd. Inlichtingen en Veiligheid	55

-
- 1) ter info, daarna retour aan het Hoofd van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van de Luchtmachtstaf.
 - 2) ex. 19 en 20 ter info, daarna retour aan het Hoofd van de Afdeling Inlichtingen en Veiligheid van de Luchtmachtstaf.

I N H O U D S O P G A V E

	<u>Blz.:</u>
<u>HOOFDSTUK I - FEITEN EN ONTWIKKELINGEN</u>	I-1
<u>WARSCHAU PAKT</u>	I-1
<u>Opvolging Maarschalk Jakoebowski</u>	I-1
<u>WP lsk en lvd middelen tegenover de Centraal Europese Sector</u>	I-2
<u>Vlieg- en oefenactiviteiten in de DDR, Polen en Tsjechoslowakije</u>	I-2
<u>Luchttransport in het kader van de najaarstroepenrotatie</u>	I-2
<u>Sowjet g/l activiteit in de DDR mogelijk in samenhang met het "airborne coordination system"</u>	I-3
<u>Het SA-6 g/l gw systeem bij de Oostduitse strijdkrachten</u>	I-4
<u>Vliegtuigvervangingsprogramma bij de Sowjet lsk in de "forward area"</u>	I-4
<u>Renovatie WP vliegvelden</u>	I-5
<u>SA-8 g/l gw systeem in gebruik bij de GSVG</u>	I-5
✓ <u>TU-22 BLINDERS in Libië</u>	I-6
✓ <u>HOOFDSTUK II - SLAGORDE WP LSK</u>	II-1/II-2 + bijl.(2)
✓ <u>HOOFDSTUK III - MI-24 HIND ONTWIKKELINGEN</u>	III-1/III-2 + bijl.
✓ <u>HOOFDSTUK IV - DE NATIONALITEITENKWESTIE IN DE SU</u>	IV-1/IV-4 + bijl.(6)

HOOFDSTUK IV - DE NATIONALITEITENKWESTIE IN DE SU

1. De SU presenteert zich tegenwoordig als een "multinationale socialistische staat". In deze formule vormen het multinationale en het "socialistische" element een harmonieuze eenheid. Uit de geschiedenis van de nationaliteitenpolitiek in de SU kan men leren hoe de formule in de praktijk werkte, de harmonie keer op keer geweld werd aangedaan en de "eenheid" inderdaad gehandhaafd werd. Die eenheid is er niet krachtens een abstract principe van evenwichtigheid der elementen, maar omdat het ene element (het "socialistische") het andere element (het multinationale) volstrekt in bedwang houdt. Daar ligt ongetwijfeld een markant verschil met de Joegoslavische eenheid, hoewel ook daar in de laatste jaren niet voor niets zoveel is gehamerd op het thema van hechte eenheid in de gelederen van de Joegoslavische Communistenbond en haar leidende positie om aldus de eenheid van Joegoslavië te redden (versterking van het centrale staats- en partijapparaat ten detrimente van de staats- en partijapparaten der nationaliteiten).

2. De kracht van de SU als "multinationale socialistische staat" ligt, wanneer wij de officiële lijn weergeven, in de onverbreekelijke vriendschap tussen al haar nationaliteiten en volken. Die vriendschap moet men niet al te weekhartig opvatten, zij is een "politieke categorie". De nationaliteiten en volken van de SU vormen in de geschiedenis van de mensheid een nieuwe gemeenschap: het Sowjetvolk. Het bindend element van deze nieuwe samenleving wordt uiteraard gevormd door het communisme en zijn organisator, de CPSU: het is de "wijze koers" van het CC van de CPSU ter verwezenlijking van de leninistische nationaliteitenpolitiek die aan het Sowjetvolk en het Sowjetvaderland "zijn ijzeren eenheid en geslotenheid" geeft. Deze "ijzeren eenheid" hangt op haar beurt geheel af van de hechte eenheid in de gelederen van de CPSU en haar dominerende machtspositie, immers de beslissende factor van de samenhang van het land en de leidende kracht van de "multinationale gemeenschap" is de CPSU. Het zal duidelijk zijn dat, waar de CPSU het monopolie geniet om de enige en voorgeschreven richting voor de gehele Unie van Sowjetrepublieken aan te geven, aan de officiële erkenning van het "multinationaal karakter"

van de Sowjetsamenleving

van de Sowjetsamenleving slechts ondergeschikte betekenis toekomt. Omdat in de " leninistische nationaliteitenpolitiek" bovendien het Russische element danig overheersend is, komt het multinationale karakter van de nieuwe samenleving nog meer in het gedrang. Propagandistisch wordt het motief van de multinationaliteit dan ook veelal naar voren gebracht om daarna het thema van de eenheid nog sterker te kunnen benadrukken. Bovendien mag niet vergeten worden, dat wat hedendage leninistische nationaliteitenpolitiek wordt genoemd resultaat is van de stalinistische nationaliteitenpolitiek.

3. Onder het begrip "Sowjetvolk" wordt niet alleen een staatkundig geheel of mozaïek van naties (nationaliteiten), volkeren en volksgroepen verstaan. Met dit begrip wordt vooral bedoeld op het proces van steeds verdere aaneensluiting van de nationaliteiten als resultaat van de (Russische) assimileringpolitiek, tussenfase op de weg naar een eenheidsnatie met het Russisch als voertaal. Dit proces van "wederzijdse toenadering" tussen de nationaliteiten wordt voor de ontwikkeling van de Sowjet-samenleving steeds meer kenmerkend genoemd. Men noemt dit het proces van steeds verdere "internationalisering". Deze marxistisch term verhuult evenwel, dat de relaties tussen de nationaliteiten in feite steeds minder "geïnternationaliseerd" en tengevolge van het Russische overwicht steeds meer gerussificeerd raken. ^{er}Oppositie tegen deze verstrekt assimileringpolitiek bij de niet-Russische nationaliteiten wordt uiteraard als een ontoelaatbare uiting van "nationalisme" gediskwalificeerd en daarmee als anti-socialistisch ontmaskerd. Elke opleving van anti-Russische sentimenten als gevolg van wat als russificeringpolitiek zou worden ervaren dient in naam van het socialisme te worden bestreden. Russisch chauvinisme, "socialistisch" vermomd, is des te moeilijker aan de kaak te stellen, omdat de geest van dit chauvinisme voor het algemene karakter van de politieke structuur, de Sowjetheerschappij, meer en meer bepalend werd. Dit chauvinisme is vaak ook voor niet-Russische elementen uit het partijapparaat kenmerkend. Reeds Lenin beschuldigde Stalin, een Georgiër, van "echt-Russisch" nationalisme en merkte op, dat het chauvinisme van de Rus-geworden "uitheemse partijleiders erger was dan dat van de geboren Rus.

4. In het politieke verslag dat door partijleider Breznjew op het XXVe Congres van de CPSU (febr. 1976) is uitgebracht, is op de problematiek rond het nationaliteitsvraagstuk in de SU nauwelijks

ingegaan. Dat wekt

ingegaan. Dat wekt temeer bevreemding, omdat de nationaliteiten-
kwestie in de afgelopen jaren - zoals bepaalde ontwikkelingen in de
Oekraïne, Litouwen, Georgië en Armenië deden vermoeden - ongetwijfeld
problemen bleef opwerpen. Op het XXVe Partijcongres waren het traditie-
getrouw de partijleiders van de niet-Russische Unierepublieken (zij hebbe
er alle belang bij om te vermijden als dragers van nationalistische gevoe-
lens te kunnen worden beschouwd) die tegen uitingen van nationalisme bij d
nationale minderheden waarschuwd. Hun reacties waren ongetwijfeld
mede bedoeld of "verpakt" als antwoord aan critici in het Westen als-
ook Chinese critici, welke men verwijt de successen van de Sowjet-
nationaliteitenpolitiek te kleineren. Zo verklaarde de partijleider
van Uzbekistan op het partijcongres te Moskou, dat de "imperialistische
propaganda, waarbij ook de maofisten niet tenachter blijven, onze
Sowjet-werkelijkheid en de leninistische nationaliteitenpolitiek van
de CPSU bekladt". Hij voegde er bij: "Ook onder ons komen sommige po-
litiek onvolwassenen voor, die voor de invloed van die propaganda
openstaan. Dat noopt ons zorg te dragen voor de verdere ontwikkeling
van de socialistische levenswijze". Hier is ten duidelijkste geïmpli-
ceerd dat de "socialistische levenswijze", gegarandeerd door de CPSU,
tevens de oplossing van het probleem van de nationale minderheden in
de SU garandeert. Omtrent de verstandhouding tot het Russische volk
merkte de partijleider van Uzbekistan op: "De Uzbeken hebben evenals
al onze volkeren, als gelijke onder gelijken, een oudere broer; het
grote Russische volk. Wij zijn kinderen van een harmonieuze familie,
van een gemeenschappelijk vaderland, de USSR". De partijleider van
Kirgizië (Oostelijk Centraal-Azië) verklaarde op het zelfde partij-
congres, dat de Russische cultuur en de Russische taal het beste middel
zijn voor het onderhouden van "internationale kontakten" tussen alle
nationaliteiten en volkeren van de SU en voor hun "wederzijdse toena-
dering". De partijleider van Armenië stelde dat de "werkende bevolking
van de Armeense republiek al haar successen als het resultaat van eigen
arbeid en van de gemeenschappelijke arbeid van de volkeren van de SU
beschouwt". Hij verzekerde het congres dat "de dank van het Armeense
volk voor zijn grote broeder, het Russische volk dat bij de nationale
en sociale wedergeboorte van Armenië een beslissende rol van onschat-
bare waarde gespeeld heeft, geen grenzen kent".

de by ege
5. Hieronder volgt

5. In bijlage is een briefing opgenomen, opgesteld door de "AFCENT Intelligence Division", waarin de nationaliteitenkwestie in de SU nader wordt beschouwd tegen de achtergrond van enkele meer historische details. Hun betekenis voor de huidige situatie blijft soms wat onzeker, omdat "currently there is very little intelligence on the subject" (par. 18).